

СУЧАСНА СТОМАТОЛОГІЯ

С О В Р Е М Е Н Н Я С Т О М А Т О Л О Г І Я

**НІМЕСУЛІД №1
В УКРАЇНІ**

**ДЛЯ ЛІКУВАННЯ
ГОСТРОГО БОЛЮ^{2*}**

Інформація про рецептурний лікарський засіб для професійної діяльності спеціалістів в галузі охорони здоров'я. Фармакологічна група: неселективні нестероїдні протизапальні засоби. Код АТХ M01A X17. Склад: 1 однодозовий пакет по 2 г гранул містить німесулід 100 мг. Показання. Лікування гострого болю. Лікування первинної дисменореї. Рішення про призначення німесуліду повинно прийматися на основі однієї усіх речей для конкретного пацієнта. Німесулід слід застосовувати тільки у якості препарату другої лінії. Спосіб застосування та дози. Дорослим та дітям старше 12 років призначають 100 мг німесуліду (1 однодозовий пакет) 2 рази на добу після їди. Максимальна тривалість курсу лікування Німесилом - 15 днів. З метою зменшення частоти виникнення побічних реакцій потрібно застосовувати мінімальну ефективну дозу протягом найкоротшого часу. Рекомендується застосовувати після прийому їжі. Протипоказання. Відомо підвищена чутливість до німесуліду, до будь-якого іншого НІЗЗ або до будь-якої з допоміжних речовин лікарського засобу та ін. Також порушення функції нирок, порушення функції печінки та ін. Побічні дії. Заломорочення, лабільність артеріального тиску, диспепсія, гіпотермія та ін. Виробник. Laboratorios Menarini S.A./Laboratories Menarini S.A. Місцезнаходження. Альфонс XII, 587, Бадалона, Барселона, 08918 Іспанія.

1. За результатами роздрібного продажу лікарських засобів у грошовому вираженні в АТС-групі M01A X17 «Німесулід» за 2018–2019 рр., за даними аналітичної системи дослідження ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research». 2. Інструкція для медичного застосування препарату Німесил® №1625 від 17.07.2019. * Німесулід слід застосовувати тільки у якості препарату другої лінії.
Код UA-NIM-04-2020-VI-press. Дату затвердження 01.06.2020.

Перед застосуванням, будь ласка, уважно ознайомтеся з повною інструкцією для медичного застосування, повним переліком побічних реакцій, протипоказань, особливостей застосування лікарського засобу Німесил®.

За повною детальною інформацією звертайтеся до інструкції для медичного застосування лікарського засобу Німесил®, затверджена наказом МОЗ України № 1625 від 17.07.2019, РЛ №UA/9855/01/01.

За додатковою інформацією про препарат звертайтеся за адресою: Представництво «Берлін-Хемі/А.Менаріні Україна ГмбХ» в Україні, 02098, м. Київ, вул. Березняківська, 29, тел.: (044)494-33-88, факс: (044) 494-33-49.

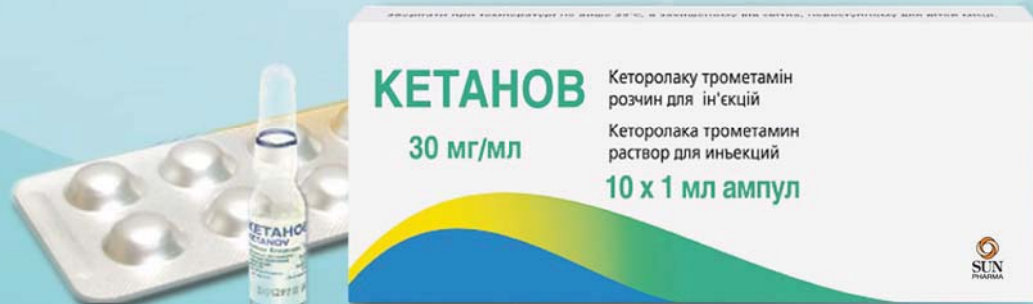

2 (106) 2021

КЕТАНОВ®

кеторолаку трометамін

ЗНЕБОЛЮЮЧИЙ ПРЕПАРАТ

Витяг з інструкції для медичного застосування лікарського засобу КЕТАНОВ®

Склад: діюча речовина: кеторолак trometamine; 1 таблетка, вкрита оболонкою, містить кеторолаку трометаміну 10 мг; допоміжні речовини: целюлоза мікрокристалічна, крохмаль кукурудзяний, кремнію діоксид колоїдний безводний, магнію стеарат, гідроксипропілметилцелюлоза, макрогол 400, тальк, титану діоксид (Е 171). **Лікарська форма.** Таблетки, вкрите оболонкою. Основні фізико-хімічні властивості: білого або майже білого кольору, круглі, двоопуклі таблетки, вкрите оболонкою, з маркуванням «КТ» з одного боку. **Фармакотерапевтична група.** Нестероїдні протизапальні і протиреوماتичні засоби. Код АТХ М01А В15. **Фармакологічні властивості.** Фармакодинаміка.

Знеболювальний засіб кеторолаку трометамін – ненаркотичний анальгетик. Це нестероїдний протизапальний засіб, що проявляє сильну анальгетичну, протизапальну та слабку жарознижувальну активність. Кеторолаку трометамін інгібує синтез простагландинів та вважається анальгетиком периферичної дії. Він не має відомого впливу на опіатні рецептори. Після застосування кеторолаку трометаміну в контрольованих клінічних дослідженнях не спостерігалося явищ, які б свідчили про пригнічення дихання. Кеторолаку трометамін не сприяє зупиненню дихання. Кеторолаку трометамін швидко та повністю абсорбується після перорального застосування з піковою концентрацією 0,87 мг/кг у плазмі крові через 45 хвилин після прийому разової дози 10 мг. У здорових добровольців термінальний період напіввиведення з плазми крові становить у середньому 5,4 години. В осіб літнього віку (середній вік 72 роки) він становить 6,2 години. Більше 99 % кеторолаку в плазмі крові зв'язується з білками. Кеторолак дуже важко проникає в тканину мозку. Незначна його кількість може бути виявлена в грудному молоці. **Клінічні характеристики.** Показання. Короточасне лікування болі помірної інтенсивності, включаючи післяопераційний біль. Максимальна тривалість лікування – 5 днів. Протипалювання. Підвищена чутливість до кеторолаку чи до інших НПЗЗ або до інших компонентів лікарського засобу; прояви гіперчутливості, такі як бронхіальна астма, риніт, ангіоневротичний набряк або кропив'янка в анамнезі; стрічнені застосуванням ацетилсалicyлової кислоти або іншими НПЗЗ через можливість виникнення тяжких анафілактичних реакцій; шлунково-кишкова кровотеча або перфорація активна або в анамнезі, що пов'язані з прийомом НПЗЗ; активна рецидивуюча пептична виразка / шлунково-кишкова кровотеча (два та більше епізодів) в стадії загострення або в анамнезі; не застосовувати як анальгетичний засіб перед і під час оперативного втручання та після маніпуляцій на коронарних судинах у зв'язку з пригніченням агрегації тромбоцитів, що може викликати кровотечі; удозволено або підтверджено цереброваскулярна кровотеча, геморагічний діатез, включаючи порушення згортання крові і високий ризик кровотечі, а також у післяопераційному періоді, якщо існує високий ризик кровотечі чи неповного гемостазу; удозволено або частковий синдром носових поліпів, набряк Квінке або бронхоспазм; удозволено лікування іншими нестероїдними протизапальними засобами (НПЗЗ) (включаючи селективні інгібітори циклооксигенази), ацетилсалicyловою кислотою, варфариним, оксентоксифіліном, пробенецидом або солями літію, антикоагулянтами, включаючи низькі дози гепарину (2500–5000 одиниць кожні 12 годин); удозволено лікування невідомої етіології; тяжка серцева недостатність; бронхіальна астма в анамнезі; печінкова або померта та тяжка ниркова недостатність (рівень креатиніну в сироватці крові більше 160 мкмоль/л); ризик виникнення ниркової недостатності внаслідок зменшення об'єму рідкої крові; удозволено лікування засобом протипалювання під час вагітності, при переїзді і пологах та під час годування груддю; застосовувати дітям та підліткам віком до 16 років. **Спосіб застосування та дози.** Таблетки бажано приймати під час або після їди. Побічні реакції можна мінімізувати, використовуючи найнижчу ефективну дозу за найкоротший період, необхідний для контролю симптомів. Загальна тривалість лікування (парентеральне введення з подальшим пероральним прийомом) не повинна перевищувати 5 днів. Дорослі. Звичайна рекомендована доза становить 10 мг кожні 4 або 6 годин. Не рекомендується вводити кількість, що перевищує 40 мг на добу. Якщо лікування є продовженням ін'єкційного лікування: пацієнт з віком від 16 до 64 років, з масою тіла не менше 50 кг та з нормальною функцією нирок – спочатку вводять 20 мг, після чого вводять 10 мг кожного разу максимум 4 рази на день з інтервалом від 4 до 6 годин. Для пацієнтів, які отримували кеторолак парентерально, а потім застосовували пероральний прийом, комбінована доза кеторолаку не повинна перевищувати 90 мг у дорослих та 60 мг у літніх пацієнтів з порушенням функції нирок та пацієнтів із вагою нижче 50 кг. Пацієнтів необхідно переводити на пероральне застосування препарату якомога раніше. Пацієнти літнього віку. У пацієнтів літнього віку існує більший ризик розвитку тяжких ускладнень, зокрема з боку травного тракту. Під час лікування із застосуванням НПЗЗ слід регулярно спостерігати за станом пацієнта, зазначив рекомендації більший інтервал між застосуванням препарату, наприклад 6–8 годин. Діти. Не застосовувати дітям віком до 16 років. Діти. Не застосовувати дітям віком до 16 років. Побічні реакції. З боку травного тракту: пептична виразка, перфорація або шлунково-кишкова кровотеча, іноді з летальним наслідком (особливо у людей літнього віку), нудота, сухість в роті, диспепсія, шлунково-кишковий біль, відчуття дискомфорту у животі, спазм або печія в епігастральній ділянці, блювання з домішками крові, гастрит, езофагіт, діарея, відрижка, запор, метеоризм, відчуття переповнення шлунка, м'ялена, ректальна кровотеча, стоматит, виразковий стоматит, блювання, крововиливи, перфорації, панкреатит, загострення коліту та хвороби Крона. З боку системи крові та лімфатичної системи: пурпура, тромбоцитопенія, нейтропенія, агранулоцитоз, апластична та гемолітична анемія, еозинофілія. З боку імунної системи (гіперчутливості): повідомлялося про розвиток реакцій підвищеної чутливості, що включають неспецифічні алергічні реакції та анафілактичні реакції, такі як анафілаксія, реактивність респіраторного тракту, включаючи астму, погіршення перебігу астми, бронхоспазм, набряк гортані або задішки, а також різні порушення з боку шкіри, що включають висипання різних типів, свербіж, кропив'янку, приливи, пурпуру, ангіоневротичний набряк, гіпертензію та у поодиноких випадках – експлозивний та бульозний дерматит (включаючи епідермальний некроліз та мультиформну еритему). Такі реакції можуть спостерігатися у пацієнтів з або без відомої гіперчутливості до кеторолаку або до інших нестероїдних протизапальних засобів. Вони також можуть спостерігатися в осіб, у яких в анамнезі був ангіоневротичний набряк, бронхоспазм реактивності (наприклад, астма та поліпів в носі). Анафілактичні реакції можуть мати летальні наслідки. Метаболічні порушення та розлади харчування: гіпонатріємія, гіперкаліємія, анорексія. З боку центральної нервової системи та психіатричної розлади: запаморочення, головний біль, гіперкінезія, нервозність, парестезія, функціональні порушення, депресія, ейфорія, судороги, нездатність сконцентруватися, безсоння, нездування, тривожність, сонливість, підвищена втомлюваність, збудження, незвичайні сновидіння, сплутаність свідомості, галюцинації, дисгевзія, асептичний менингіт з відповідною симптоматикою (ригідність м'язів шиї, головний біль, нудота, блювання, лихоманка або дезорієнтація), психотичні реакції, порушення мислення. З боку органів зору: порушення зору, нечіткість зорового сприйняття, неврит зорового нерва. З боку органів слуху: втрата слуху, дзвін у вухах, вертіго. З боку серцево-судинної системи: приливи жару, брадикардія, блідість, артеріальна гіпертензія, гіпотензія, палпitaція, біль у грудній клітці, виникнення набряку, серцева недостатність. Дані клінічних та епідеміологічних досліджень свідчать, що застосування деяких НПЗЗ, особливо у високих дозах та тривалий час, може бути асоційоване з підвищенням ризиком розвитку артеріальних тромбоемболічних ускладнень (інфаркт міокарда або інсульт). Хоча при застосуванні кеторолаку такі реакції не спостерігалися, проте, неможливо виключити ризик їх виникнення. З боку органів дихання: задішка, астма, набряк легень. З боку гепатобілярної системи: порушення функції печінки, гепатит, жовтяниця та печінкова недостатність, гепатомегалія, порушення функціональних лабораторних показників. З боку шкіри: свербіж, кропив'янка, пльтивість, фоточутливість шкіри, синдром Лайєлла, бульозні реакції, включаючи синдром Стивенса-Джонсона та токсичний епідермальний некроліз (дуже рідко), ексфолиативний дерматит, макулопапулозні висипання. Розлади опорно-рухового апарату та сполучної тканини, м'язів, функціональні розлади. З боку сечовидільної системи: підвищена частота сечовипускання, олгурія, гостра ниркова недостатність, гемолітичний уремійний синдром, біль у боці (з/без гематурії), відчуття вміст сечовини та креатиніну у сироватці крові, інтерстиціальний нефрит, затримка сечі, нефротичний синдром, ниркова недостатність. З боку репродуктивної системи: жіноче безпліддя. Інші: післяопераційна кровотеча з рани, гематома, носова кровотеча, подовжена тривалість кровотечі, астенія, нездування, анорексія, збільшення маси тіла, набряки, підвищення температури тіла, підвищення, посилене спрага. **Термін придатності.** 3 роки. **Умови зберігання.** Зберігати в оригінальній упаковці при температурі не вище 25 °С, в недоступному для дітей місці. **Упаковка.** По 10 таблеток у блистері; по 1 або 2 або 10 блистерів у картонній упаковці. **Категорія відпуску.** За рецептом. **Виробник.** Клуб Железничний, КК Тералія АТ, Румунія. **Місце знаходження виробника та його адреси місця провадження діяльності.** Вул. Фабриці, 124, 400632, м. Клуж-Напока, округ Клуж, Румунія.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 25.03.2020 № 707. Реєстраційне посвідчення № UA/2596/01/01.

1. Інструкція для медичного застосування препарату Кетанов Не є рекламою. Дана інформація призначена винятково для дипломованих фахівців медичної сфери та для використання на семінарах, конференціях, симпозіумах з медичної тематики. **Увага!** Протипалювання та побічні ефекти. Рекомендовано ознайомитися з повною інструкцією для медичного застосування препарату та проконсультуватися з лікарем! Для повідомлення про побічну дію або при виникненні питань щодо якого препарат Ви можете зателефонувати за тел. в Україні: +380443717721 (вартість дзвінків відповідно до тарифу Вашого оператора).

ТОВ «Ранбаксі Фармасьютікалс Україна» (група компаній «САН ФАРМА»), 02121, м. Київ, Харківське шосе, 175, оф. 14.

PHILIPS

sonicare

Революційна звукова технологія Sonicare — 62 000 рухів/хв

2 хв з Sonicare = 30 хв зі звичайною щіткою**

Видаляє до 10 разів більше нальоту**

Здоровіші ясна за 2 тижні**

Біліші зуби вже за тиждень**

Бережливіше ставлення до емалі**

Контакти для співпраці з лікарями:

sonicareshop.com.ua

0-800-500-697

Пн – Пт з 9:00 до 18:00. Дзвінки зі стаціонарних і мобільних телефонів у межах України безкоштовні.

№1 бренд серед зубних щіток Sonic: опитування 3300 стоматологів у США, Канаді, Німеччині, Франції, Нідерландах, Австралії, Великобританії та Швеції, Прайорітіз Ресьюс, 2016р.

**Заявлені властивості підтверджені in-vivo тестами Philips у порівнянні з мануальною щіткою, 2014-2015 рр.

Всесвітній день гігієни ротової порожнини: взаємозв'язок між здоров'ям порожнини рота та загальним здоров'ям організму стає все більш актуальним

Питання важливості гігієни ротової порожнини та її взаємозв'язок із загальним станом здоров'я продовжує привертати до себе увагу по всьому світу. Минулого місяця Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) запропонувала резолюцію про переорієнтування традиційного лікувального підходу до гігієни ротової порожнини на профілактичний підхід з визначенням ризиків для надання своєчасного, всебічного та загальноприйняттого догляду, який забезпечує широким верствам населення підтримку здорового способу життя [1]. У резолюції наголошується, що хороше здоров'я ротової порожнини відіграє ключову роль у загальному стані здоров'я та добробуту. Крім того, резолюція включає комплексний план профілактики захворювань. Документ також містить настанови для держав-членів ВООЗ про інтеграцію заходів підтримки гігієни ротової порожнини до державної політики, щоб забезпечити хороше здоров'я ротової порожнини для всіх громадян. Компанія «Philips» упродовж багатьох років поділяла подібний погляд, і зараз ця резолюція також підтримується різними глобальними організаціями.

«Philips – одна з небагатьох світових технологічних компаній з охорони здоров'я, яка має унікальний потенціал для реалізації повного спектра глобальних рішень у галузі охорони здоров'я та докладає всі зусилля для досягнення чотирикратної мети», – сказав Ян Кімпен, головний медичний директор Philips. «Ми будемо ініціювати проведення дискусій на тему гігієни ротової порожнини, сприяючи розумінню зв'язків між здоров'ям ротової порожнини та загальним станом здоров'я людини. Ми активно підтримуємо стоматологів у використанні результатів досліджень, інструментів і знань, необхідних для підтримання здоров'я пацієнтів».

Сьогодні на тлі карантину все більше людей стають значно уважнішими, обізнанішими і зацікавленішими в підтриманні свого здоров'я. У суспільстві підвищується попит і на профілактичну допомогу. Саме тому на медичних працівників, які займаються питаннями гігієни ротової порожнини, лідерів галузі та дослідників покладається більше відповідальності за задоволення потреб пацієнтів та їх підтримку в досягненні цілей, які стосуються здоров'я.

Незважаючи на сплеск інтересу до профілактики проблем ротової порожнини з початку пандемії, люди все-таки не поспішають повертатись на стоматологічне крісло [2]. За результатами нещодавно проведеного опитування у США, 67% американців стурбовані негативними довгостроковими наслідками для здоров'я через невчасне виконання рутинних стоматологічних процедур [3].

Хоча звернення по медичну допомогу з використанням цифрових технологій не замінює персональних візитів і лікування, вони можуть зіграти ключову роль у

вчасному зверненні пацієнтів до лікарів та отриманні медичної допомоги, а також сприяти покращенню довгострокових показників здоров'я ротової порожнини. Використання інструментів телемедицини дозволяє лікарям-стоматологам персоналізувати догляд, одночасно відстежуючи прогресування захворювань порожнини рота, таких як захворювання ясен, або здійснювати нагляд у домашніх умовах після лікування.

«Пандемія підвищила інтерес людей до стану свого здоров'я і надала їм можливість активно шукати шляхи його покращення» каже Діптіха Ханна, лідер у розвитку бізнесу компанії «Philips Personal Health». «Ураховуючи взаємозв'язок між здоров'ям ротової порожнини та загальним станом організму в цілому, підтримка гігієни порожнини рота не тільки забезпечує здоров'я порожнини рота, а й відіграє важливу роль у профілактиці та контролі хронічних захворювань, що веде до більш здорового життя пацієнтів. Ми будемо продовжувати інвестувати в рішення та інновації для підтримки потреб споживачів у профілактичному догляді та забезпеченні гігієни ротової порожнини».

Хороше здоров'я ротової порожнини забезпечує здоров'я організму в цілому

Сьогодні люди хочуть більше контролювати власне здоров'я і більше налаштовані на отримання професійної підтримки та інформації. Проте цього недостатньо, тому людям потрібна допомога на цьому шляху. Залежно від віку пацієнтів проблеми зі здоров'ям ротової порожнини можуть еволюціонувати від видалення нальоту та естетичних питань до більш значних проблем зі здоров'ям ясен та їхніми захворюваннями. Дуже часто пацієнти запізно починають думати про здоров'я ясен. У багатьох дослідженнях було виявлено зв'язок між захворюваннями пародонта й деякими системними захворюваннями, такими, як діабет, захворювання серця та нирок [4, 5, 6].

Ключовим фактором у вирішенні цих проблем є профілактика. Поряд із професійною гігієною порожнини рота важливим є щоденне чищення зубів і міжзубних проміжків. Пацієнтам також необхідно регулярно розмовляти зі своїм стоматологом про проблеми зі здоров'ям ротової порожнини та їхній зв'язок із загальним станом здоров'я.

Маючи на меті покращення життя 2,5 мільярда людей по всьому світу до 2030 року, це лише один з багатьох способів, якими Philips прагне підтримувати здоров'я людей на довгостроковій основі.

Для отримання додаткової інформації
про Philips Sonicare і портфоліо Philips Sonicare
відвідайте <https://www.philips.ua/>

ПОСИЛАННЯ

1. Всесвітня організація охорони здоров'я (2021, січень). Здоров'я ротової порожнини EB148.R1. https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB148/B148_R1-en.pdf.
2. Kranz A.M., Gahlon G., Dick A.W. & Stein B.D. (2021, січень). Характеристика дорослих жителів США, яким затримується надання стоматологічних послуг через пандемію COVID-19. Національна медична бібліотека. <https://doi.org/10.1177/2380084420962778>.
3. Стоматологічний інститут Дельта (2020, 8 жовтня). Нове опитування показало, що американці надають пріоритет гігієні ротової порожнини під час COVID-19 [Прес-реліз]. <https://www.prnewswire.com/news-releases/new-poll-finds-americans-are-prioritizing-their-oral-health-during-covid-19-301147987.html>.
4. (2020, травень). Вплив захворювань пародонта на контроль рівня глюкози в крові, ускладнення та частоту випадків цукрового діабету. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/prd.12271>
5. (2020, лютий). Пародонтит і серцево-судинні захворювання: консенсусний звіт. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jcpe.13189>.
6. Зв'язок між розвитком пародонтоза та хронічної ниркової недостатності: систематичний огляд і мета-аналіз. (2018, січень). <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/ner.13225>.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ЗДОРОВ'ЯМ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ ТА ОРГАНІЗМОМ ЛЮДИНИ

Ротова порожнина

Основні ворота для зараження інфекціями та джерело потенційно патогенних організмів. Загальний здоровий стан організму, проблеми зі здоров'ям і хронічні захворювання (такі як діабет і хвороби серця) також пов'язані із проблемами здоров'я ротової порожнини, такими як утрата зубів і пародонтоз.

Здоров'я кісток

Зміни скелета, які можуть свідчити про остеопороз і захворювання опорно-рухового апарату, часто можна виявити шляхом регулярних оглядів ротової порожнини та обличчя.

Серце

У пацієнтів із захворюваннями та кровоточивістю ясен інфекційні бактерії з ротової порожнини потенційно можуть проникати в судини і переноситись до серця.

Імунодефіцитні стани

Ознаки з боку ротової порожнини, поряд з іншими симптомами, такими як висип, лихоманка, головний біль, нездужання, збільшення лімфатичних вузлів або вогнищеві ураження, можуть указувати на серйозні системні проблеми, такі як імунодефіцитні стани.

Діабет і пародонтоз

Діабет є основним фактором ризику розвитку пародонтоза. Дослідження показали, що лікування пародонтоза асоціюється з покращенням рівня глікемічного контролю, і тому гігієна ротової порожнини є ключовим аспектом лікування діабету.

Легені

Неякісний догляд за ротовою порожниною може збільшити ризик аспірації бактерій, які є в ній, і потенційно бути причиною респіраторних захворювань.

ПОСИЛАННЯ:

1. Департамент охорони здоров'я і соціального забезпечення США. Здоров'я ротової порожнини в Америці: звіт начальника медичної служби. Rockville, MD: Департамент охорони здоров'я і соціального забезпечення США, Національний інститут стоматологічних та черепно-лицевих досліджень, Національний інститут охорони здоров'я, 2000.
2. Grenco R.J., Graziani F. & Hatsurk H. (2020, червень). Вплив захворювань пародонта на контроль рівня глюкози у крові, ускладнення та частоту випадків цукрового діабету (том 83, випуск 1, с. 59–65) // *Periodontology*, 2000. <https://doi.org/10.1111/prd.12271>.
3. Sapey E. (2020, червень). Клінічні та запальні зв'язки між пародонтозом і хронічним обструктивним захворюванням легенів // *Journal of Clinical Periodontology*. <https://doi.org/10.1111/jcpe.13334>.
4. Sanz M., Marco del Castillo A., Kepsen S., Gonzalez-Juanatey J.R., Bouchard F.D.P., Chapple I., Dietrich T., Gotsman I., Graziani F., Herrera D., Loos B., Madianos P., Michel J.B., Perel P., Pieske B., Shapira L., Schechter M., Tonetti M., Vlachopoulos C. & Wimme G. (2019, серпень). Пародонтит і серцево-судинні захворювання: консенсусний звіт // *Journal of Clinical Periodontology*. <https://doi.org/10.1111/jcpe.13189>.
5. Preshaw P.M., Alba A.L., Herrera D., Jepsen S., Konstantinidis A., Makrilakis K. & Taylor R. (2011, листопад). Пародонтит і діабет: двосторонній взаємозв'язок. <https://doi.org/10.1007/s00125-011-2342-y>.

Заповнюйте анкету — беріть участь у розіграші трьох зубних щіток Philips Sonicare!

Результати розіграшу будуть опубліковані у №3-2021 журналу «Сучасна стоматологія», а також на сторінці видання у Facebook.

Щоб стати учасником розіграшу, вам необхідно заповнити анкету, перейшовши за посиланням <http://bit.ly/phsonicare> або відсканувавши QR-код. Переможці будуть обрані випадковим чином за допомогою сервісу random.org.

Головний редактор

О.О. Тимофеев

Науковий редактор

О.В. Павленко

Відповідальний редактор

І.П. Мазур

Редактор

К.В. Кондратець

Редакційна колегія

М.Ю. Антоненко
В.І. Біда
Г.Ф. Білоклицька
А.В. Борисенко
В.Г. Бургонський
Я.Є. Варес
О.П. Весова
Ю.В. Вовк
Т.М. Волосовець
І.М. Готь
А.Г. Гулюк
О.М. Дорошенко
М.С. Дрогомирецька
Л.Ф. Каськова
О.В. Клітинська
Ю.Г. Коленко
М.Д. Король
В.А. Лабунець
П.В. Леоненко
І.Г. Лісова
В.Ф. Макеев
В.В. Маргвелашвили
В.П. Неспрядько
З.Р. Ожоган
Т.О. Петрушанко
А.М. Потапчук
Н.О. Савичук
А.В. Савичук
О-р.О. Тимофеев
О.К. Толстанов
Н.О. Ушко
П.С. Фліс
Л.О. Хоменко
Л.М. Яковенко
І.І. Якубова

Міжнародна редакційна рада

проф. Зураб Чичуа (Грузія)
prof. Rui P. Fernandes (USA)
проф. А.А. Скагер (Латвія)
проф. Мамука Гогіберидзе (Грузія)
проф. Muin S.A. Tuffaha (Німеччина)
проф. П.А. Леус (Білорусь)
проф. І.К. Луцька (Білорусь)
проф. С.П. Рубнікович (Білорусь)
проф. О.С. Ластовка (Білорусь)
проф. Чингіз Рагімов (Азербайджан)

Відділ маркетингу та реклами

тел.: 093 311 22 68

Відділ редакційної підписки

та розповсюдження

тел.: 044 230 27 19

тел.: 067 231 41 88

Засновники та видавці

НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
імені П.Л. Шупика (НМАПО)

ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
імені П.Л. Шупика (НМАПО)

Громадська організація
«АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЬОВИХ ХІРУРГІВ І ХІРУРГІВ-СТОМАТОЛОГІВ

АСОЦІАЦІЯ ЛІКАРІВ-ПАРОДОНТОЛОГІВ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ПРОФІЛАКТИЧНОЇ І ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

ТОВ «ЕКСПЕРТ ЛТД»

Рекомендовано

Вченою радою Національного університету
охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика
Протокол №4 від 12.05.2021р

Журнал «Сучасна стоматологія» **реферується**
Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України

Адреса редакції:

Україна, 04210, м. Київ-210, а/с 32,
тел./факс: (044) 230 27 19
e-mail: med_expert@ukr.net,
www.dentalexpert.com.ua

Журнал зареєстрований у Міністерстві інформації України.
Свідоцтво про реєстрацію КВ № 15601 – 4073ПР
від 04.09.2009 р.

Журнал видається з вересня 1997 року.

Тираж 7000 екз.

Періодичність виходу — 5 разів на рік.

Підписано до друку 20.05.2021 р.

Статті, надруковані в журналі

«**СУЧАСНА СТОМАТОЛОГІЯ**», рецензовані.

Передрук матеріалів тільки з письмового дозволу редакції,
посилання на журнал обов'язкове.

Редакція та видавці не несуть відповідальності

за достовірність рекламної інформації.

Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.

Журнал «Сучасна стоматологія»

включений до **Переліку наукових фахових видань України**

у відповідності з наказом МОН України

№1471 від 26.11.2020 р.

Індексация журналу «Сучасна стоматологія»:

web-платформа реєстраційної агенції Crossref
(видавничий префікс: 10.33295); загальнодержавний
репозитарій Національна бібліотека України
ім. В. І. Вернадського; пошукова система академічних
текстів Google Scholar; ResearchBib науковий індекс.

**Оформити передплату на журнал «СУЧАСНА СТОМАТОЛОГІЯ» Ви можете
в усіх відділеннях зв'язку України, а також в агентствах передплати.**

Передплатний індекс: 22924.

Editor in Chief

O. Tymofieiev

Science Editor

A. Pavlenko

Managing Editor

I. Mazur

Editor

K. Kondratets

Editorial Team

M. Antonenko

V. Beda

G. Beloklitskaya

A. Borisenko

V. Bourgonski

Y. Vares

E. Vesova

Y. Vovk

T. Volosovets

I. Got

A. Gulyuk

E. Doroshenko

M. Drogomiretska

L. Kaskova

O. Klitinska

Yu. Kolenko

M. Korol

V. Labunets

P. Leonenko

I. Lesovaya

Vladimer V. Margvelashvili

V. Makeev

V. Nespryadko

Z. Ozhogan

T. Petrushanko

A. Potapchuk

B. Savichuk

A. Savichuk

A. Tolstanov

O-r. Tymofieiev

N. Ushko

P. Flis

L. Homenko

L. Yakovenko

I. Yakubova

International Editorial Team

Prof. Zurab Chichua (Georgia)

Prof. Rui P. Fernandes (USA)

Prof. A. Skager (Latvia)

Prof. Mamuka Gogiberidze (Georgia)

Prof. Muin S.A. Tuffaha (Germany)

Prof. P. Leus (Belarus)

Prof. I. Lutskaya (Belarus)

Prof. S. Rubnikovich (Belarus)

Prof. A. Lastovka (Belarus)

Prof. Chingiz R. Ragimov (Azerbaijan)

Marketing and Advertising Department

+380 (93) 311 22 68

Subscription and Distribution

Department

+380 (44) 230 27 19

+380 (67) 231 41 88

Publisher, founder

SHUPYK NATIONAL MEDICAL ACADEMY
OF POSTGRADUATE EDUCATION

DENTISTRY INSTITUTE OF SHUPYK
NATIONAL MEDICAL ACADEMY
OF POSTGRADUATE EDUCATION

UKRAINIAN DENTAL ASSOCIATION

UKRAINIAN ASSOCIATION
OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGEONS

UKRAINIAN ASSOCIATION
OF PERIODONTISTS

UKRAINIAN ASSOCIATION
OF PROPHYLACTIC
AND CHILDREN'S STOMATOLOGY

«EXPERT LTD» LLC

Recommended by

Scientific Council of SHUPYK NATIONAL UNIVERSITY
OF HEALTH OF UKRAINE
Protocol #4 dated by May12, 2021.

«SUCHASNA STOMATOLOHIYA» Journal is **peer-reviewed by**
INSTITUTE FOR INFORMATION RECORDING of UNAS

Publishing office address:

POB 32, Kyiv, Ukraine, 04210

Tel/fax:+38 (44) 230 27 19,

e-mail: med_expert@ukr.net,

www.dentalexpert.com.ua

Registered in Ministry of Information (Ukraine)

Registration Certificate: KB №15601-4073ПЗ

issued on September 04, 2009

The Journal has been published since 1997.

Circulation: 7000.

Publication frequency: 5 Times/Year.

Passed for printing 20.05.2021.

The articles published in «**SUCHASNA STOMATOLOHIYA**»
journal are refereed.

All material may not be reproduced without the expressed
written consent of the publisher. Pass-through copyright
of «**SUCHASNA STOMATOLOHIYA**» journal is compulsory.

Editorial team and publisher do not bear responsibility
for the reliability of the information published in ad materials.
Advertisers bear responsibility for the advertising content.

The Journal «**SUCHASNA STOMATOLOHIYA**»
is included in the **List of Scientific Specialized Editions of
Ukraine according to the order of the Ministry of Education
and Science of Ukraine No. 1471 dated 26.11.2020.**

You can subscribe to the journal at any post office in Ukraine

Subscription index: 22924